

Den i föregående häfte av tidskriften omnämnda propositionen nr 13 med förslag till förordning om fortsatt tillämpning av förordningen den 11 maj 1951 (nr 230) med provisoriska bestämmelser om särskilda investeringsfonder för ersättande av förlorade inventarier och lagertillgångar har numera godkänts av riksdagen (bevillningsutskottets betänkandet nr 1).

Ett flertal motionsvis framförda yrkanden ha på hemställan av bevillningsutskottet lämnats utan åtgärd av riksdagen. Sålunda har riksdagen avslagit yrkande om införande av avdragsrätt vid inkomsttaxering för kostnader för hörapparat och batterier till dylika (bet. nr 3).

Ett flertal motioner har väckts med yrkande om vissa ändringar i villkoren för skattefri avsättning till pensionsstiftelse. I anledning därav erinrade bevillningsutskottet (bet. nr 4) om att den förra året tillsatta företagsbeskattningskommittén hade i uppdrag att ompröva bestämmelserna om avdrag för avsättning till pensionsstiftelse. I direktiven för utredningen har bl. a. framhållits, att dessa bestämmelser med deras nuvarande utformning vore komplicerade i tillämpningen och ur skilda synpunkter otillfredsställande konstruerade. Från taxeringsmyndigheternas sida hade vid upprepade tillfällen anmärkts, att bestämmelserna ofta utnyttjats i huvudsakligt syfte att uppnå opåkallade skattelättnader samt att

myndigheterna saknade möjligheter att ingripa däremot. Med hänsyn till den pågående utredningen lämnade riksdagen motionerna utan åtgärd.

Frågan om den skatterättsliga behandlingen av periodiskt understöd, stipendier och studiekostnader har upptagits i några motioner, vilka emellertid icke föranlett någon riksdagens åtgärd (bet. nr 8). Anledningen därtill är att de förslag, som 1944 års allmänna skattekommitté framlagt i dessa frågor, överlämnats till 1950 års skattelagssakkunniga för översyn.

I en motion har hemställts om utredning rörande rätt till vinstavdrag vid inkomstbeskattningen för gåvor till humanitära, litterära, religiösa eller vetenskapliga ändamål eller till undervisningsändamål. Detta spörsmål har ofta diskuterats under senare år och det kan därför vara av intresse att här återgiva de synpunkter bevillningsutskottet framfört (bet. nr 9).

Frågan om avdragsrätt vid inkomsttaxeringen för gåvor till allmännyttiga ändamål har tidigare upprepade gånger varit föremål för riksdagens behandling. Enligt beslut vid 1938, 1939, 1941 och 1942 års riksdagar föreskrevs sålunda, att skattskyldig skulle äga rätt att vid taxering visst år enligt förordningen om statlig inkomst- och förmögenhetsskatt åtnjuta avdrag för gåvor till luftvärnet och sjövärnsskåren. Denna avdragsrätt tillämpades senast vid 1943 års taxering. Genom beslut av

vid taxering till statlig inkomst- och 1943 års riksdag bemyndigades vidare Kungl. Maj:t medgiva, att skattskyldig förmögenhetsskatt år 1944 och 1945 finge åtnjuta avdrag för penninggåvor ej understigande visst belopp till internationellt hjälparbete för lindrande av nöd bland civilbefolkningen i krigshärjade länder. De sålunda gjorda medgivandena har föranletts av särskilda förhållanden och varit till tiden begränsade. Vid varje tillfälle, då fråga om sådan avdragsrätt varit under bedömning, har av bevillningsutskottet uttalats, att bestämmelser av detta slag innebure en uppenbar avvikelse från de principer, som låge till grund för gällande lagstiftning. Därvid har utskottet städse framhållit, att främjandet av behjärtansvärda eller eljest allmännyttiga ändamål icke borde ske i form av lättnader vid beskattningen utan i förekommande fall genom direkt bidrag från statens sida. Då sedermera i motionsvis framställda yrkanden liknande avdragsrätt begärts för gåvor till vetenskapliga eller humanitära institutioner har dessa varje gång avvisats av riksdagen. — — —

I anledning av vad i den föreliggande motionen anförts får utskottet erinra om att de ändamål, motionären avser att främja, redan enligt gällande lagstiftning i viss utsträckning intager en förmånsställning i beskattningshänseende. Från skattskyldighet till såväl arvsskatt som gåvoskatt är sålunda befriad stiftelse eller sammanslutning,

som har till huvudsakligt ändamål att främja barns eller ungdoms vård och fostran eller utbildning, vård av behövande ålderstigna, sjuka eller lytta eller att främja vetenskaplig undervisning eller forskning. Motsvarande skattebefrielse föreligger jämväl enligt förordningen om kvarlåtenskapsskatt. I fråga om inkomstbeskattningen är stiftelse med sådant ändamål som nyss sagts befriad från skattskyldighet, vid kommunalbeskattningen för annan inkomst än av fastighet och av rörelse samt vid den statliga beskattningen för annan inkomst än av rörelse.

Även om införandet av en sådan avdragsrätt vid inkomsttaxeringen, som den i den förevarande motionen avsedda, skulle kunna medverka till en ökad bidragsvillighet från enskilda donatorers sida, anser sig utskottet icke kunna förorda att ytterligare skattelättnader för befrämjandet av nu ifrågavarande ändamål införas i vår skattelagstiftning. Vad motionären anför kan enligt utskottets förmenande icke motivera ett frångående av den tidigare från riksdagens sida uttalade uppfattningen, att främjandet av allmännyttiga ändamål icke bör ske genom lättnader vid beskattningen utan att, i den mån stöd från statens sida för något ändamål befinnes påkallat, detta stöd bör lämnas genom anslag.

På hemställan av bevillningsutskottet lämnades motionen utan åtgärd av riksdagen.